

Ünnepség az emlékmécsesnél

Az aradi vértanúkra és a Ságvári Endre szervezte háborúellenes tüntetésre emlékeztek szerdán a Batthyány-örökmécsesnél a budapesti fiatalok. Az ünnepségen megjelent dr. Orbán László, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a művelődésügyi miniszter első helyettese és dr. Gombár József, a KISZ Központi Bizottságának titkára is.

Az aradi vértanúk — köztük az első felelős magyar kormány elnöke — a magyar nép szabadságtörékvesének függetlenségi harcának, erő-

szakkal legázolt forradalmi tetteinek jelképei előttünk — mondotta beszédében dr. Alföldy Árpád, a budapesti KISZ-bizottság titkára. A továbbiakban méltatta az 1941. október 6-i megmozdulás történelmi jelentőségét, s azoknak a fiataloknak a hősiességét, akik tettekkel szálltak szembe a faszussal, az elnyomással.

Szerdán országsszerte megemlékeztek az iskolákban az 1948-as szabadságharc mártírjairól, az Aradon kivégzett 13 tábornokról.

KGST-megbeszélés

Pécsett szerdán megkezdődött a KGST földtani állandó bizottságának 21. ülése. A tanácskozáson részt vesznek a Bolgár Népköztársaság, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Mongol Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Román Szocialista Köztársaság és a Szovjetunió képviselői, továbbá a KGST-társaság munkatársai. Az ülésen megfigyelőként részt vesz a Vietnami Demokratikus Köztársaság küldöttsége is.

A telek-, lakás- és üdülőtulajdonról

Megjelentek a kormányrendeletek és végrehajtási utasítások

Megjelent a kormányrendelete az állampolgárok telektulajdonának egyes kérdéseiről, az állampolgárok lakás- és üdülőtulajdonának egyes kérdéseiről, valamint a két kormányrendelet alapján az építésügyi és városfejlesztési miniszter és az igazságügyi miniszter két végrehajtási rendelkezése.

A végrehajtási intézkedések nyomtatékosan hangsúlyozzák, hogy a két kormányrendelet szoros összefüggésben áll, s nem arról van szó, hogy akinek felépített lakása és hétvégi háza van, azt még megillet egy lakótelek és egy üdülőtelek is. A telek-, a lakó- és üdülőtulajdon jogos mértéke mindegyikre egy lakás és egy üdülő vagy ennek valamilyen variációja, tehát nem négy ingatlanról, hanem végrehajtásában lakás és üdülő vonatkozásában is egy-egy ingatlanról van szó.

Beépítetlen lakóteleknek tekintendő az építésügyi szabályok és a rendezési tervek szerint magánterület lakóházzal beépített minden belterületi földrészlet, még az is, amelyen csak szükség-lakás, vagy még a szükség-lakás követelményeinek sem megfelelő épület áll. A beépítetlen üdülőteleknek is lényegében ezt a követelményt kell figyelembe venni.

A város- vagy községrendezési terv — s ha ez még nem készült el, az országos építésügyi szabályzat — előírásai határozzák meg, hogy a beépítetlen földrészlet lakóteleknek vagy üdülőteleknek minősül-e. Ezek az előírások mondják ki azt is, hogy mekkora lehet abban a városban vagy községben egy telek. Rendkívül fontos ez a meghatározás, mert ennek alapján kell figyelembe venni azokat a nagy telkeket, amelyek fel lehet osztani kisebb telkekre. Ha a nagy telken már áll egy épület, akkor ez a földrészlet is felosztható több telekre, de egyvel kevesebbet kell számításba venni, mint amennyire a tényleges földrészlet lehetőséget nyújt.

Meglehetősen gyakori, hogy egy telek több tulajdonosé. A végrehajtási rendelet intézkedik a közös tulajdonban levő beépítetlen lakó- és üdülőtelek tulajdoni hányadának számításáról. Ha a földrészlet a résztulajdonosok számára megfelelő, a minimumot elérő telkekre osztható, akkor a tulajdoni hányadot a tulajdonostársnál egy lakó- vagy üdülőtelekként kell számításba venni.

Azokban az esetekben, amikor a közös földrészleten a tulajdoni hányad nem éri el a rendezési tervben vagy az építésügyi szabályzatban meghatározott minimális teleknagyságot, akkor ez a kis terület nem minősül teleknek. Előfordul viszont, hogy egy személy vagy család több ilyen kicsi telekrészlettel rendelkezik, akkor ezeket a tulajdoni hányadokat össze-

kell adni, s így lakótelek vonatkozásában minden 1000 négyzetméternyi részterület-összeg: lakóteleknek minősül, s az üdülőterületen minden 300 négyzetméteres telekhányad összegét üdülőtelekként kell számításba venni. A családtagok tulajdoni hányadait együttesen kell beszámítani.

A végrehajtási utasítás részletezi azokat az eseteket, amelyekben a tanács felmentést adhat a lakótelek tulajdonszerzési korlátozása alól. Többek között ilyen engedélyt, illetve felmentést kaphat az, akinek a tulajdonában álló lakását más személy lakás céljára használja; külterületi lakásából a kérelmező a belterületre kíván áttelepülni; esetleg a kérelmező magasabb komfort fokozatú lakáshoz kíván jutni; munkaviszonya, vagy egyéb körülmények miatt más városba vagy községbe kell költöznie és ezért új lakást kíván építeni, és még több más esetben. A beépítetlen lakótelek elidegenítésére vonatkozó kötelezettség alól akkor adható felmentés, hogyha a rendelet hatálya lépésekor a telek már másnak a használatában volt vagy elidegenítési tilalom alatt áll. A beépítetlen lakótelek elidegenítésére előírt határidő legfeljebb két évvel hosszabbítható meg.

A végrehajtási utasítás melléklete felsorolja az országos jelentőségű üdülőterülettel rendelkező községeket. Ebben a csaknem 100 községben és a városokban a megyei tanácsok nem adhatnak mentesítést a telek elidegenítési kötelezettsége alól.

A lakás- és üdülőtulajdon kérdéseiről kiadott végrehajtási rendelet lakástulajdonnak minősül az egy-lakásos épület; az egy szövetkezeti, illetve társasházi öröklakás; az egy személy tulajdonában álló többlakásos épületben levő egy lakás, s a közös tulajdonban álló többlakásos házban az egy lakásnak megfelelő tulajdoni hányad. Ez a tulajdoni hányad akkor felel meg egy lakás- vagy üdülőtulajdonnak, ha megegyezik az épület lakás-, illetve üdülőegységeinek hányadával, tehát négy lakás esetében a hányad egy negyed.

Ebben a végrehajtási rendeletben határozták meg elő-

ször az üdülőegység lényegét. Eszerint üdülőegységnek tekinthető az idejjellegű tartózkodás céljára szolgáló helyiség, vagy összefüggő helyiségcsoport, amely külön bejáratú, rendelkezik és alaprajzi beosztásánál fogva önállóan alkalmas a rendeltetés szerinti használatra.

A lakástulajdon megszerzésére vonatkozó korlátozás alól azok kaphatnak felmentést, akik jogosultak a beépítetlen lakótelek megszerzésére alóli korlátozás feloldására is. A lakás elidegenítésének kötelezettsége alól akkor lehet felmentést adni, hogy ha a lakás bérlője (használója) nyugdíjas, rendszeres ellátásban részesülő csökkenő munkaképességű, vagy keresésképtelen személy.

A lakás- és üdülőtulajdon lépésekor már másnak a használatában volt, vagy elidegenítési tilalom alatt áll. Felmentést kaphat a tulajdonos, ha a lakás bérlője, vagy az elővásárlásra jogosult személy nem veszi meg ezt az ingatlan, s a tulajdonos egyébként sem tudta teljesíteni értékesítési kötelezettségét az előírt határidőre. Előfordulhat ugyanis, hogy a tanács ingatlanközvetítő útján meghirdette a lakás eladását, de az nem vezetett eredményre.

Az ingatlanok értékesítésének elrendelése előtt a helyi tanács végrehajtó bizottsága köteles felhívni a tulajdonost, hogy 30 napon belül válassza ki azt a telket, lakást vagy üdülőt, amelyet tulajdonában kíván tartani. Ha a tulajdonos nem válaszolt, akkor a tanács végrehajtó bizottsága választja ki az értékesítendő ingatlant, de nem jelölheti értékesítésre azt a lakást, amelyben a tulajdonos lakik. A végrehajtási rendelet részletesen szabályozza az értékesítés ügymenetét, rendjét.

A végrehajtási rendelet kimondja, hogy az engedély nélkül, a hatóság felrészletezett útján, vagy egyéb meg nem engedett módon külföldre távozott, végleg külföldön maradt személyek lakásának, illetve üdülőjének kártalanítás nélküli állami tulajdonba vétele nem vonatkozik azokra, akik a közkegylemi rendelkezés hatálya alá esnek.

A kormányrendeletek és a végrehajtási intézkedések a kihirdetéssel hatályba lépnek.

Zsigulik — terven felül

A togliattigrádi autógyár jelentése szerint a FIAT Művekkel közösen épített Zsiguli autótípus gyártása a termelési terveknek megfelelően halad. Arra számítanak, hogy az év végén az eredetileg tervezett 160 ezer személygépkocsi helyett 172 ezer Zsiguli hagyja el a gyár futószalagját.

November 7-re, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 54-ik évfordulójára, a togliattigrádi gyár első három futószalagja elérte a teljes kapacitását, a 220 ezer személygépkocsi.

Amikor 1975-ben befejeződik a gyár építése, a három üzemrészt évi kapacitása 600 ezer Zsiguli lesz.

Az ifjúság nevelése: társadalmi feladat

Értetni és megérteni kell a fiatalokat

Lapunk e fontos társadalmi kérdés sokoldalú megvilágítása érdekében több héten át interjúkat közöl a megye politikai és társadalmi vezetőitől. A sort Szipos Géza elvtárs, a Szeged városi pártbizottság első titkára nyitja meg.

KÉRDÉS: Az ifjúság megítélésében nem teljesen egységes társadalmunk. Véleménye szerint kellő ütemben haladunk-e afelé, hogy a reális helyzet alapján kialakított véleményét fogadja el a társadalom ifjúságunkról?

VÁLASZ: Minden korban és minden társadalomban találkozhattunk nézetkülönbségekkel az ifjúságot illetően. Minálunk is így van ez. Vannak, akik felszíni jelenségekből, pillanatnyi benyomások alapján mondanak ítéletet az ifjúságról és általában nem a pozitív tulajdonságok alapján. Ezek az elhamarkodott vélemények mindig gátolták az egészséges szemlélet kialakulását. A párt ifjúságpolitikai határozata most segítséget nyújt ebben, számba veszi, megszerkeszti és mozgósítja azokat az erőket, amelyek alkalmasak és képesek is az ifjúság ügyéért való munkálkodásra. Az ifjúságpolitikai határozat megjelenése, annak megvalósítása — ha még kezdeti stádiumban van is — nagyon jelentős dolog az ifjúság helyes megítélés szempontjából. Elmondhatjuk, hogy már vannak kezdeti sikerek. Az egységes szemlélet megteremtése nem megy máról holnapra, ezért e rövid idő alatt még nem is alakulhatott ki teljes egészében. Így vagyunk mi sok fontos dologban. Az egységes szemlélet kialakításáért mindennap küzdeni kell, ennek kialakulását az segíti majd hathatósan, ha nevelő munkánk eredményeként az ifjúság körében meglévő negatív jelenségek csökkennek. Sokszor elhangzik az idősebb részéről, hogy mi mások voltunk, jobbak voltunk, tiszteletudóbbak voltunk — és lehetne még sorolni a hasonló jelzőket. Természetesen az ifjúkori benyomások később megszépülnek, és sokan nem veszik figyelembe a kor szellemét, a társadalom által nyújtott lehetőségeket sem. Látni kell azt, hogy az ifjúság mindig magasabb szinten valósítja meg elképzeléseit. Különösen érvényes ez a mi szocialista társadalmunkban, ahol a fiatalok szerepe tulajdonságok kibontakozására sokkal nagyobb a lehetőség. A szocialista társadalom nyújtotta nagyobb anyagi biztonság, magasabb életszínvonal, a demokratizmus adta lehetőségek felszínre hozzák ezeket az ifjúkori jellemvonásokat. Az ifjúságra mindig jellemző volt a fejlett igazságérzet. Ez a mi viszonyaink között még hatványozottabb: véleményalkotásában bátrabb, lehetőségeinél fogva szókimondóbb. Természetesen az életpaszszatlat hiánya véleményükön néha észrevehető.

Szerintem nálunk a többség helyesen ítéli meg az ifjúság helyzetét és szerepét a társadalomban. Mégis hallunk sok elmarasztaló véleményt a fiatalokról, és meg kell mondani, valóban előfordulnak még negatív jelenségek. Ez azonban nem jogosít fel bennünket arra, hogy az egész ifjúságról elmarasztaló véleményt alkáltsunk ki. Kérdezem: vajon a felnőttek körében nem tapasztalhatók-e negatív jelenségek? Tapasztalhatók, de ennek alapján mégsem marasztaljuk el az egész felnőtt társadalmat. A fiatalok egy szűk rétegének kihívó öltözködése, viselkedése, életmódja nem jellemző a magyar ifjúságra. Azt is meg kell jegyezni, hogy a koráb-

ban az ifjúság körében tapasztalt öltözködés és magatartás ma megtalálható az idősebb korosztálynál is. Például a táskarádió ott van már a felnőttek kezében is az utcán — és sorolhatnánk sok más dolgot is. Ha igazságszaks akarunk lenni, meg kell mondanunk: az ifjúság túlnyomó többsége rendszeresen tanul, becsülettel dolgozik, munkájának eredménye is benne van abban, amit elértünk. Az ifjúság azonban számos problémával is küzd. A felgyorsult életritmus, a nagyobb követelmények, a szocializmus építő társadalmunk összes gondja, problémája tükröződik szemléletében, magatartásában. A fokozott követelmények az iskolában, a munkahelyen megpróbáltatások elé állítják a fiatalokat, ennek ellenére túlnyomó többségük megfelel a várakozásnak.

Az ifjúság jelentős helyet foglal el társadalmunkban létszámánál fogva is, hisz a lakosság 45 százaléka huszonkilenc éven aluli. Ez a szám önmagáért beszél és aláhúzza e kérdés jelentőségét. Az ifjúság a felnőtt nemzedék tükörképe, ami azt jelenti, hogy hasonlóit hozza, de nem pontosan azonos vele. Politikai, erkölcsi állapota, helyzete szorosan összefügg a társadalom politikai, erkölcsi állapotával és helyzetével. Vagyis a fiatalok éppúgy különböznek, mint a felnőttek. Az a fontos, hogy mindennapos tevékenységük alapján ítéljük meg őket, ahogyan az a felnőtteknél szokás.

KÉRDÉS: Hogyan érti, hogy az ifjúsággal való tökéletes társadalmi feladat?

VÁLASZ: Az ifjúság nevelésében minden párttagnak, vezetőnek, valamennyi szülőnek megvan a maga feladata. Nincs Magyarországon olyan intézmény vagy társadalmi szervezet, amely ne tudna valamit tenni e fontos ügy érdekében. Itt csak tényleges, együttes ráhatás hozhat eredményt, annál is inkább, mert nagyon szép és hálás feladatra vállalkozik az, aki az ifjúsággal foglalkozik, és fáradozása meg is térül. Természetesen — mint minden nevelő tevékenység — rövid távon ez sem hoz látványos eredményt. Akiben nincs kellő állhatatosság, az ne is vállalkozzék erre a munkára. Csak szeretettel, türelemmel és megértéssel lehet hatni a fiatalokra. Ismerni kell gondjaikat, érteni és megérteni kell őket. Nem arról van szó, hogy hibáikat tudomásul vegyük, vagy elnézzük, hanem arról, hogy segítsük át őket az élet nehézségein, legyünk mellettük gondjaik megoldásában és segítsünk hibáik leküzdésében. Szocialista társadalmunkban nagyon sokfajta — ideológiai, politikai, érzelmi — hatás éri a fiatalokat, me-

lyekben nem könnyű eligazodniuk még a felnőtteknek sem, s ezért szükséges, hogy mellettük legyünk, segítsük őket az eligazodásban. A párt ifjúságpolitikai határozata, a X. kongresszus világgosan megszabta e téren is a feladatokat. Sokat várunk attól a kongresszusi határozattól, amely lehetővé teszi, hogy 18 éves kortól lehet valaki a párt tagja, ha arra alkalmas. Úgy érzem, e korosztály fiatalos lendületére, szemléletére, gondolkodásmódjára nagy szükség van a pártban. E korosztály gazdagítani fogja a párt életét és ügy gondolatát, hogy e fiatal, jól felkészült, öntudatos, tevékeny egészségesebben fog visszahatni az ifjúsági mozgalomra, az egész ifjúságra. A kommunizmusnak mindig jelentős szerepük volt az ifjúság nevelésében, a párt mindig kezdeményezően lépett fel az ifjúság érdekében. A pártnak, az állami szerveknek, s a vezetőknél a továbbiakban még többet kell tenniük az ifjúság neveléséért. A frázisok helyett tényleges tettekre van szükség. Nem elégségesek a kinyilatkoztatások, itt mindennap mindenkinek megvan a sajátos tennivalója.

KÉRDÉS: Mit kell tenni az ifjúságpolitikai határozat végrehajtásáért?

VÁLASZ: Mint mindenütt az országban a pártszervezetek, Szegeden is megtárgyalták az ifjúságpolitikai határozatból eredő teendőket. Sok jó elgondolás született. A feladat most ezeknek az elgondolásoknak a gyakorlati megvalósítása. Helyes, ha a párt-, az állami és a társadalmi szervek az üzemekben, intézményekben összehangolt intézkedéssel rendelkeznek és rögzítik a legfontosabb tennivalókat. Ezek között első helyen áll, hogy a vezetők bensőségebb viszonyt alakítsanak ki az ifjúsággal. Itt nem gyámkodásra gondolok, s nem napi kioktatásokra, hanem elvtársias, emberi kapcsolatokra. Ösztönöznünk és segítenünk kell a társadalmi és állami szerveket, hogy sok tennivalójuk mellett törekedjenek a fiatalok gondjainak megoldására is. Jobban meg kellene ismertetni az egész felnőtt nemzedékkel a KISZ céljait, törekvéseit, mert csak így tudunk segíteni, így tudunk programot adni. Es ne feledkezzünk meg a szórakozásról sem, mert a fiatalok ezt igénylik. Jó lenne, ha minél több fiatal párttag a KISZ-ben tevékenykedne. A szakszervezeteknek, a nótanácsoknak és — nem akarom felsorolni — minden társadalmi szervnek a jövőben többet kell a maga módján foglalkozni a nagyon fontos kérdéssel. A városi pártbizottságnak a tanácsnak figyelemre méltó terveit vannak: ifjúsági ház, több ifjúsági klub, szeszmentes szórakozóhely, játszótérek, sportpályák létrehozása, ahol kulturáltan töltheti szabad idejét a város ifjúsága. Mindezek megvalósításához természetesen számíthatunk az ifjúság segítségére. Meg kívánjuk hirdetni a „Szeged az ifjúságért, az ifjúság Szegedért” mozgalmat, mely hozzájárul ahhoz, hogy e célok mielőbb valóra váljanak. Úgy hiszem, hogy ifjúságunk kész erejét, tehetségét a város és saját érdekében gyümölcsöztetni.

Nagy segítséget jelent számunkra a parlament által elfogadott ifjúsági törvény, amely kötelező erejével is ösztönöz céljaink megvalósítására. Az ifjúsággal történő most már nem zűrzavar kérdése, hanem törvényben előírt kötelesség lesz mindannyiunk számára.